

Bestuursverslag over het jaar 2023

www.antroposana.nl

Antroposana

info@antroposana.nl

3701 CH ZEIST

(085) 77 31 440

Inleiding

Met dit jaarverslag 2023 informeren we u graag over onze werkzaamheden en de activiteiten die we hebben uitgevoerd. Mocht u naar aanleiding van dit verslag vragen hebben dan kunt u zich altijd wenden tot het bestuur via info@antroposana.nl.

1. Verslag van het bestuur

Algemeen

2023 was alweer een roerig jaar voor het Antroposanabestuur.

Onze penningmeester, Adriaan van Assem, die eind 2022 ernstig ziek geworden was, overleed op 1 maart 2023. Hij was het jaar ervoor benoemd en enthousiast aan de slag gegaan, maar helaas heeft hij zijn taak maar kort kunnen vervullen. Anne Koopmanschap was bereid om tijdelijk de taken van het penningmeesterschap te vervullen en een nieuwe penningmeester in te werken. Anthonie Jakobs werd op 28 april juni door de LRV benoemd tot bestuurslid en was bereid het penningmeesterschap op zich te nemen. Tijdens de LRV van 26 augustus traden Marjolein Doesburg en Anne Koopmanschap af als bestuurslid. Marjolein omdat zij 3 termijnen had volbracht, Anne had bijna 2 termijnen bestuurstaken vervuld. Met hun aftreden namen we afscheid van veel ervaring.

Het nieuwe bestuur bestond voor de tweede helft van 2023 uit slechts 3 leden: Liline van Tets, Madeleine Wulff en Anthonie Jakobs. Liline en Madeleine waren sinds september 2022 lid van het bestuur. Kortom een te krap bemenst bestuur, waarvan de 3 leden nog weinig Antroposana-ervaring hadden.

Structuur van de vereniging

De structuur van Antroposana nodigt nog steeds onvoldoende uit om initiatieven te initiëren en de vereniging toekomstbestendig te maken. Het is soms moeilijk het vereiste quorum voor de LRV te halen, wat de bestuurbaarheid van de vereniging onder druk zet. Bovendien is het door de afname van het aantal afdelingen, in de huidige structuur niet mogelijk om leden te bereiken die in gebieden wonen waar geen afdelingen meer bestaan. Het bestuur is van mening dat de huidige verenigingsstructuur op den duur het voortbestaan en de bestuurbaarheid van Antroposana in de weg staat.

Het bestuur was in 2023 te 'onderbemenst' om hiermee aan de slag te gaan, maar heeft er wel voor gezorgd dat hierover aansluitend aan de LRV's van 26 augustus en 25 november 2023 door de aanwezigen van gedachten is gewisseld.

Bezuinigingen en contributieverhoging

Het vorige bestuur had al een aantal stappen ondernomen om te bezuinigen. De huur van de Boslaan was opgezegd en in plaats van een vaste kracht in loondienst, zijn eind 2022/begin 2023 afspraken gemaakt met twee ZZP-ers om het secretariaatswerk en andere ondersteunende werkzaamheden te verrichten. Ellen Snel deed in 2023 de ledenadministratie en zij beheerde de mailbox en telefoon van Antroposana. Ineke Beemsterboer coördineerde en verzorgde de communicatie en ondersteunde het bestuur. In het jaar 2023 hebben beiden veel werk verzet.

De doorgevoerde bezuinigingen waren echter niet voldoende om Antroposana financieel gezond te maken. In haar vergadering van 25 november heeft de LRV ingestemd met het voorstel van het bestuur tot contributieverhoging van €36 naar €45 per 1 maart 2024. De contributie was de afgelopen 10 jaar slechts met €1 verhoogd. Het bestuur stelde voor om in elk geval de inflatiecorrectie voor de afgelopen 10 jaar toe te passen. De afdelingen werden hierover tevoren geïnformeerd en de LRV stemde er na een uitvoerige gedachtewisseling mee in. In het jaarverslag van 2024 zullen we berichten in hoeverre de contributieverhoging effect gehad heeft op het ledenbestand.

Ledenadministratie

In 2022 waren al voorbereidingen getroffen om over te stappen op een ander CRM en begin 2023 is besloten Poldersoft aan te schaffen als nieuwe CRM voor de ledenadministratie en facturatie, een stabiele, duurzame keuze. In Poldersoft kan er meer worden gemeten en meer verbanden gelegd worden tussen acties van leden. Het is de bedoeling dat dit in de toekomst gebeurt.

Heidag van het bestuur

Op zaterdag 23 september kwam het bestuur bijeen voor een 'heidag' om van gedachten te wisselen over de kerntaken en het bestaansrecht van Antroposana. Ook Marjolein Doesburg en Anne Koopmanschap, beiden net afgetreden als bestuurslid, waren uitgenodigd en zij hebben veel informatie en ervaringen gedeeld met de relatief nieuwe en tav Antroposana nog onervaren bestuursleden.

Communicatie naar buiten

Op 30 november 2023 is er een overleg geweest van het bestuur met degenen die zorgen voor de communicatie van Antroposana naar de buitenwereld. Aanwezig waren communicatiecoördinator en verantwoordelijke voor website en nieuwsbrieven (Ineke Beemsterboer), redactieleden van Ita (Manon Berendse, Madeleine Wulff, Johanna Priester, Marjolein Doesburg) en degene die onze Social media vormgeeft (Freekje Mollenhof). Van het bestuur waren naast Madeleine, ook Anthonie Jakobs en Liline van Tets aanwezig. Doel is om de communicatiekanalen van Antroposana naar buiten op elkaar af te stemmen en te zien hoe ze elkaar kunnen versterken. Er is een Communicatieplan geschreven, dat hiervoor een richtlijn vormt. Afgesproken is dit overleg minimaal een maal per jaar te houden.

- Nieuwe website

Omdat de host van de website van Antroposana aangegeven had de hosting taken af te zullen bouwen, is al in 2022 begonnen met het zoeken van een bouwer voor een nieuwe website. In de begroting 2023 is hiervoor een bedrag gereserveerd. In 2023 is na gesprekken met diverse organisaties gekozen om aan MEO de opdracht te geven de nieuwe website van Antroposana te bouwen.

De vorige website was gebouwd in de tijd dat Antroposana nog een zorgpolis aanbood. De kernwaarden van de nieuwe website zijn: informeren over en de weg wijzen in de AG alsmede inspiratie bieden aan mensen die op zoek zijn naar andere gezondheidszorg dan de reguliere.

Om over te gaan naar een nieuwe website moet veel werk verzet worden. Hieraan zijn in 2023 veel uren besteed. Op dit moment gaan we ervan uit dat de nieuwe website van Antroposana in het voorjaar van 2024 online zal zijn.

- Magazine Ita

In 2023 zijn drie Ita's uitgekomen met de thema's 'Opstaan' (april), 'Sterven' (september) en 'Slapen' (december): de eerste twee in een oplage van 5500 exemplaren en de laatste in een oplage van 5.000. Het vaste redactieteam met als hoofdredacteur Manon Berendse wordt per editie aangevuld met gastredacteurs en columnisten. We krijgen veel positieve reacties, de inhoud en de manier waarop het is vorm gegeven wordt zeer gewaardeerd door de leden. De content wordt ook gebruikt voor onze website en social mediakanalen. Ita heeft als belangrijkste doel om onze leden en potentiële gebruikers van antroposofische gezondheidszorg te informeren over de hedendaagse praktische toepassingen en inspirerende initiatieven. Deze zichtbaarheid en bekendheid is van belang om deze zorg beschikbaar te kunnen houden. Het gaat immers om de balans tussen vraag en aanbod.

- Nieuwsbrieven

Er zijn in 2023 vier digitale Nieuwsbrieven verzonden aan de nieuwsbriefabonnees in maart, juni, september en december, waarin informatie over vele uiteenlopende onderwerpen werd gegeven. Een kleine greep: traditionele en complementaire geneeskunde aandachtspunt van WHO, Antroposana aanwezig op de medische conferentie in het Goetheanum in Dornach, verslag positioneren antroposofische gezondheidszorg o.l.v. Erik Baars, opening van therapeuticum De Lichte in Den Haag, Antroposana geeft haar leden een korting van 10,- euro voor het Herfstsymposium 2023.

- Sociale media

Op Facebook en Instagram is inmiddels een betrouwbaar netwerk opgebouwd waarin leden en niet-leden samenkomen die elkaar inspireren en geïnspireerd willen worden op het gebied van de antroposofische gezondheidszorg. De sociale media van Antroposana zijn groeiende, beide pagina's zijn afgelopen jaar gegroeid met rond +300 volgers. Onderwerpen waarvoor veel belangstelling was: opvoeding (sensitiviteit, slaap, voeding), informatie over de antroposofische visie op gezondheid, leefstijl & natuurlijke voeding, spreuken, gedichten, boeken.

Activiteiten

Op 10 juni stond Antroposana met een kraam vol informatiemateriaal, Ita's en boeken op het Waldorf Festival 2023 dat plaats vond op de Vrije School in Driebergen. We voerden veel gesprekken met ouders van jonge kinderen over hoe de gezondheid van je kinderen te versterken. Vanuit die insteek, kwamen we makkelijk te praten over Antroposana. Ook hebben we ter plekke veel Ita's uitgedeeld.

Landelijk

Netwerkpartners (met wie we hebben gesproken c.q. contact gehad en waarover):

- Platformbijeenkomsten Lectoraat Hogeschool Leiden. Dit vormt een belangrijk netwerk voor kennisoverdracht en vindt in wisselende frequentie per jaar plaats. In 2023 kwamen we 7x samen om te onderzoeken hoe we duidelijker en meer eenduidig naar buiten konden brengen wat de meerwaarde van AG is. In de nieuwsbrief van Antroposana zijn resultaten hierover geplaatst.
- PAG (Platform Antroposofische Gezondheidszorg). Namens Antroposana is Madeleine Wulff een vast lid van het Platform. In 2023 hebben er 3 vergaderingen plaatsgevonden, zowel online als live met elkaar, in april, juni en oktober. Deelnemers zijn een kleine tiental vertegenwoordigers uit de antroposofische zorgsector. De onderwerpen die aan bod kwamen naast de onderlinge uitwisselingen qua ontwikkelingen, kansen en uitdagingen, betreffen strategie- en profileringsoverleg. Het is goed om hierbij gezamenlijk op te trekken. Bovendien hebben we een geneesmiddelengroepje samengesteld, bestaande uit E. Baars van Lectoraat Hogeschool Leiden, Florian Bonte van apotheek Weleda, Sander de Steur van NVAA en Madeleine Wulff van Antroposana. Ons doel is om bewezen antroposofische medicatie onder de aandacht van leden te brengen, onder meer via Ita.
- Antroposana neemt deel aan de Patiëntenfederatie Nederland, een grote koepelorganisatie waarin veel patiëntenverenigingen samen overleggen over de gezondheidszorg. De Patiëntenfederatie heeft een sterke lobby in Den Haag en contacten met zowel de overheid als de politiek. Het Ministerie en de Tweede Kamer vragen de Patiëntenfederatie Nederland vaak om input vanuit het patiëntenperspectief. Op structurele basis ontving het bestuur informatie over wat er speelt op het gebied van de gezondheidszorg, welke vragen gesteld worden door de Tweede Kamer, wat de Minister heeft geantwoord.
- De Stichting Wederzijds bereidt een symposium voor over stoppen met eten en drinken in de stervensfase, gekoppeld aan het project 'Staan voor leven en dood' van de AViN. Het symposium zal in het najaar van 2024 plaatsvinden. Vanuit Antroposana levert Madeleine Wulff aan bijdrage aan de voorbereiding van het symposium. In 2023 is de voorbereidingsgroep 12x bijeen gekomen, meestal in Zeist.

Internationaal

Antroposana heeft nauw contact met het bestuur van de Europese Federatie van patiëntenbewegingen voor antroposofische geneeskunde. Patiëntenbewegingen, EFPAM. Na haar aftreden als voorzitter van Antroposana in augustus 2023, is Marjolein Doesburg toegetreden tot het EFPAMbestuur, waaraan ook oud-Antroposana bestuurslid Wieneke Groot deelneemt.

Namens Antroposana nam Liline van Tets op 2 december 2023 online deel aan de Algemene Ledenvergadering van deze vereniging, deze keer georganiseerd in Amsterdam.

Antroposana ondersteunt als één van de grootste Europese antroposofische patiëntenbewegingen EFPAM zowel financieel als met ondersteuning in tijd.

Antroposofische geneeskunde, haar geneesmiddelen, de artsen en therapeuten liggen in diverse Europese landen onder vuur. Zo heeft Weleda, een grote producent van antroposofische geneesmiddelen, in april 2023 de productie van geneesmiddelen in Frankrijk gestopt. Dit had te maken met de grote terugloop in de verkoop, o.a. doordat de homeopathische en antroposofische geneesmiddelen in Frankrijk niet meer vergoed worden door de zorgverzekering. Daarom is het van belang dat we elkaar Europa-breed vinden en ondersteunen.

Ledenacties

Sinds een aantal jaren zien we in het algemeen een terugloop in aanmeldingen voor landelijk georganiseerde ledenacties, die daardoor ook in steeds mindere mate worden georganiseerd. Voor de

toekomst hopen we nieuwe manieren te vinden om onze leden waardevolle inhoud op een persoonlijke manier aan te bieden en daardoor de verbinding met elkaar te verstevigen.

Het organiseren van ledenacties kost redelijk wat tijd. Door de bestuurswisselingen in 2022 en 2023 was de combinatie van een te klein bestuur en te weinig actieve afdelingen, reden om dit niet te kunnen realiseren.

Ledenactie 2023

Leden van Antroposana kregen €10 korting op de toegangsprijs van het Herfst Symposium dat dit jaar gehouden werd op 30 september in Schipluiden. De titel van het symposium was "Van voor de geboorte tot na de dood: de ontwikkelingsweg van het Ik".

Informatiefolders

Het updaten van de beschikbare informatiefolders is ook in 2023 helaas niet verder gekomen, vanwege het ontbreken van menskracht en inhoudelijke expertise.

PGO (persoonlijke gezondheidsomgeving)

Antroposana blijft de ontwikkelingen volgen en blijft zoeken naar een aanknopingspunt. Wij denken nog steeds dat het voor onze leden interessant zou kunnen zijn om een AG programma te maken dat kan draaien op een PGO. Daarvoor is alleen wel een veldbreed enthousiasme en samenwerking met veel partijen binnen de AG nodig. Deze samenwerking en het enthousiasme hiervoor is nog niet in zicht.

Ledenaantal

per 1-1-2023	mutaties	per 1-1-2024
3782	129	3653

In 2023 is het aantal leden flink verminderd. Inzicht in de redenen van opzeggingen van het lidmaatschap hebben we niet, maar we vinden het wél belangrijk om dat te gaan krijgen. Deels bestaat ons ledenbestand uit ouderen, waardoor lidmaatschappen opgezegd worden ivm overlijden. In 2024 willen we meer zicht krijgen op de leeftijdsopbouw van ons ledenbestand en op de reden waarom mensen lid worden van Antroposana en wat de reden is dat het lidmaatschap wordt opgezegd.

Met name willen we zicht krijgen hoeveel nieuwe leden Antroposana krijgt door de inzet van social media (Facebook en Instagram), onze website en de Nieuwsbrief.

In 2024 zullen we ook proberen vast te stellen in hoeverre de verhoging van de contributie in dat jaar, geleid heeft tot opzegging van het lidmaatschap.

2. Afdelingen

Afdeling Eindhoven en omstreken

Jaaroverzicht 2023 van Antroposana Eindhoven e/o

In 2023 konden we gevrijwaard van het Coronavirus weer een aantal bijzondere lezingen organiseren. Bestuurlijk zijn er ook bijzonderheden te noemen, ons ex-bestuurslid Jeroen Benschop werd op 17 maart tot Priester van de Christengemeenschap gewijd en zal zich nu in zijn standplaats Groningen zijn weg gaan vinden en we hebben stil gestaan bij het bijzondere feit, dat wij op 12 april onze 100e Bestuursvergadering hebben gehouden. Een memorabel feit. Daarnaast hebben we het Bestuur kunnen versterken met de toetreding van Lilian Driessen van Pallium en met Ineke van der Looij van Doeat, waardoor we ook met 2 belangrijke werkgebieden zijn doorverbonden.

We werden ook geconfronteerd met het feit, dat we niet meer welkom waren op onze vaste locatie van de Vrije School, het Novaliscollege. Naast de teleurstelling over het beëindigen van de lange en vruchtbare samenwerking, impliceert het ook, dat we in 2024 naar een duurdere locatie moeten uitwijken.

We worden ook ondersteund met een belangrijk aantal vrijwilligers, waardoor we de avonden ook via de uitgebreide boekentafel een specifieke aankleding kunnen geven. ;

Op 16 februari hadden we een lezing met Erik Baars van het Lectoraat over Allergieën en Immuniteit : In de afgelopen decennia zijn de mensen in de westerse wereld steeds allergischer geworden (bv. hooikoorts, voedselallergieën, eczeem). Een allergische reactie is een te sterke reactie van ons immuunsysteem op "normale" niet gevaarlijke substanties (allergenen), die in contact met of in het lichaam komen, die als niet-zelf en gevaar gezien worden. De overgevoeligheidsreactie leidt tot de ziekte (symptomen). Tijdens deze lezing werd ingegaan op allergieën, de werking van het immuunsysteem, en het versterken van het immuunsysteem vanuit een holistisch wetenschappelijk perspectief.

8 juni was het de beurt aan Rene Groenen, biologisch dynamisch zaadveredelaar een bewogen presentatie over het Thema ' Daar eten wij de Vruchten van

Met Pinksteren en de dagen daarna in 1924 houdt Rudolf Steiner in Koberwitz een achttal voordrachten die later als 'de landbouwcursus' door het leven zijn gegaan. Deze voordrachten vormen de basis van de biologisch-dynamische landbouwmethode. Uit de eerste voordracht is het volgende, veelzeggende, citaat:

"Waarom is het tegenwoordig onmogelijk om nog zulke aardappels te eten als ik in mijn jeugd gegeten heb? Ik heb het werkelijk overal geprobeerd. Je kunt nergens meer zulke aardappels eten, ook niet waar ik ze indertijd gegeten heb. Heel wat dingen zijn in de loop van de jaren beslist achteruitgegaan wat hun innerlijke voedingswaarde betreft. De laatste decennia laten dat bij uitstek zien." (pagina 27, Nederlandstalige uitgave van de landbouwcursus, 3e druk 2017)

Wat is er uit dit citaat op te maken? Uit het feit dat het in de landbouwcursus staat, kunnen we gevoeglijk aannemen dat voedingskwaliteit ten nauwste met landbouw te maken heeft. Je zou kunnen zeggen: eten is een agri-culturele activiteit. Anders gezegd: wat we eten bepaalt hoe het landschap er uit ziet.

Ten tweede: blijkbaar is er iets veranderd in de jaren tussen Steiners jeugd zo rond 1870 en het jaar 1924, het jaar van de landbouwcursus. Niet alleen in bepaalde regio's maar overal. In welke dimensie moet dat gezien worden? Europees? Globaal? Kosmisch? Mijn inziens vormt het gebeuren dat in 1879 heeft plaatsgevonden, en dat door Rudolf Steiner talloze malen is aangehaald in zijn voordrachten, een sleutel tot een antwoord. Het behelst de val van Ahriman en zijn helpers. Zij werden door de aartsengel Michael en zijn engelen uit de hemel gestoten en op aarde geworpen. Dat heeft, naar ik meen, gevolgen voor de aarde als levend organisme in haar wezensdelen. En ook voor de menselijke ziel in zijn denken, voelen en willen. Dáár woedt nu de strijd tussen Michael en de draak.

Rudolf Steiner heeft met de antroposofische impuls een medicijn gegeven om een toekomst voor mens en aarde mogelijk te maken. De landbouwcursus vervult daarin een hele specifieke taak: het beschrijft een landbouwsysteem in haar aards-kosmische dimensies en geeft talloze concrete maatregelen aan om het verder te ontwikkelen. Daaruit komen voedingsmiddelen voort die de mens ten diepste voeden en die tegelijkertijd ook aan de aarde een gezond makende impuls geven

Op 22 september hebben we met Michiel Suurmond een heel bijzonder Onderwerp: De Heilige Graal en Gezondheid,

De Heilige Graal is door legenden en sagen omgeven. Uit de Middeleeuwen stammen de verhalen over Parzival, werkzaam verteld door Chrétien de Troyes en Wolfram von Eschenbach.

In onze tijd, de moderne tijd, noemde Rudolf Steiner de door hem geschetste weg naar de bovenzinnelijke werelden de weg naar de 'wetenschap van de Graal'.

De wetenschap van de Graal, de Antroposofie, begint met de omvorming van denkbeeld in denkkraft.

Meegevoerd door de stroom van het denken beleven wij de denkinhoud, maar niet de stroom. Leer ik, door een niet-aflatende innerlijke activiteit, stil te staan in de stroom, dan beleef ik in mij die kracht die het denken beweegt.

Deze omvorming is de Graal en is Gezondheid. Enerzijds werkt de levende kracht terug op de eigen lichamelijke en onderhoudt of herstelt hij de fysieke gezondheid. Anderzijds verschaft de omvorming bewust toegang tot de werkelijkheid: de kracht van het denken is tevens de denkende scheppingskracht die werkzaam is in de natuur. Geconfronteerd met ziekte kun je zo de werkelijkheid van de gezondheid vinden. Voor de arts is dit wezenlijk in de geneeskundige praktijk. 'Als de denkkraft begint te spreken, aanschouwen we dat die kracht levend de werkelijkheid vormt, en tevens onze begrippen vormt en belicht' (Mieke Mosmuller, 1994). Volgen wij Aristoteles, dan is de gezondheid de vorm die de arts bij ziekte hanteert.

Op 16 november hadden we Johanna Priester, bekend van de Puntjes en haar bijdrages in de ITA gevraagd met het thema: 'Sterven is een werkwoord' te behandelen. Daarbij speelde bij de keuze van het onderwerp

Gelukkig is in onze maatschappij het taboe om openlijk over een naderde dood te praten langzamerhand doorbroken. Via boeken, films en tv worden we deelgenoot gemaakt van de het afscheid van het leven. Toch is er nog veel onbekendheid over het natuurlijke sterfproces, die allerlaatste fase die steeds meer mensen lijken te willen overslaan. Hoe die fase verloopt is heel persoonlijk: 'je sterft zoals je geleefd hebt' wordt wel eens gezegd.

Toch er zijn ook herkenbare tekenen die bij bijna iedere stervende verschijnen. Het kan veel rust geven als je deze tekenen herkent en begrijpt. Vanuit die rust en het daaruit voortvloeiende vertrouwen kan het sterven en rouwen gemakkelijker gedragen worden. Zou het ook zo kunnen zijn dat je na de dood 'leeft zoals je gestorven bent?'

We kijken terug op een geslaagd 2023, weliswaar met een schaduwkant, maar in 2024 zullen we ons weer inzetten, om de antroposofische gezondheid vanuit verschillende invalshoeken in het licht te plaatsen.

Namens het lokale Bestuur Antroposana Eindhoven
Henk Verboom

De Keerkring (Haarlem en omstreken)

Hilda Rijkmans en Wimmy Hengst hebben afscheid genomen van het bestuur van de Keerkring. Het heeft tijd en moeite gekost om nieuwe bestuursleden te vinden. We zijn zeer verheugd dat er inmiddels twee nieuwe leden gevonden zijn: Frank ten Have heeft het penningmeesterschap op zich genomen en Onno Goustra is toegetreden als lid, terwijl Aggie Adema nog in het bestuur is gebleven en functioneert als interim voorzitter. Het bestuur van de Keerkring hoopt op uitbreiding. Gezien alle werkzaamheden die de bestuurswisseling met zich meebracht, is er nu (voorjaar 2024) geen tijd om een stukje te schrijven tbv het Bestuursverslag van Antroposana waarin wordt teruggeblikt op het wel en wee van de Keerkring gedurende het jaar 2023. Volgend jaar hopen we in staat te zijn om weer een bijdrage in te sturen vanuit Haarlem.

Afdeling Alkmaar Bergen NH

De afdeling had in 2023 rond de 175 leden. Het bestuur kwam twee keer bij elkaar. Helaas waren we door ziekte afwezig bij de LRV. Door omstandigheden organiseerden we in 2023 tot ons spijt geen activiteiten. De vertegenwoordiger gaat per 1 september 2024 stoppen. Contactpersoon blijft Tine Verhagen. Heb je interesse neem dan contact met haar op.

Duindoorn (Den Haag)

Op 11 februari 2023 vond een enthousiasmerende bijeenkomst plaats. In verschillende werkgroepjes kon kennis gemaakt worden met de spraaktherapie, beeldende therapie en ritmische massage. Daarna werd in vergadering Ellen Bähr bedankt voor haar vele jaren van trouw en toewijding aan Duindoorn en Antroposana. Als nieuwe Kerngroep werden Maria Akkerman, Peter Clignett en Renata de Zwaan gekozen. Eén van de vragen voor het komende jaar die de Kerngroep mee kreeg is: heeft Duindoorn een eigen rechtspersoonlijkheid nodig of niet?

Op woensdagavond 7 juni kwam huisarts Jeannette van der Schuit vertellen over antroposofische geneesmiddelen en welke je het beste in je huisapotheek kunt nemen. Het was een heel informatieve, levendige bijeenkomst met ruim 40 belangstellenden en overzichtelijke informatie op papier die iedereen ook aan geïnteresseerden kan doorgeven. Aansluitend kwam Duindoorn Thuiszorg zich voorstellen. We zijn verheugd dat regio Den Haag nu een antroposofische thuiszorgorganisatie heeft die in principe alle zorg kan aanbieden en kan groeien.

Op 22 november vond een vergadering plaats om de landelijke ALV van Antroposana voor te bereiden. Er was helaas geen gelegenheid om hier een inhoudelijk thema aan te koppelen. We hebben een kleine Kerstactie opgezet om het Haagse Kindertherapeuticum te ondersteunen, wat inmiddels onder een andere naam – YOUZ- voortgezet wordt. Zo wordt de antroposofische jeugdzorg zoveel mogelijk voortgezet. Met de Kerstactie wed € 600,- gedoneerd voor materialen die nodig zijn voor goede antroposofische zorg.

3. Organisatie

Het bestuur van Antroposana werd in 2023 gevormd door:

	rol	Rooster van aftreden
M. Doesburg-van Kleffens	voorzitter	Einde 3e termijn: 26/8/2023
A. Koopmanschap	waarnemend penningmeester tot 26/8/23	Einde 2e termijn: 9/12/2023
L. van Tets	lid vanaf 26/11/2022 voorzitter vanaf 26/8/2023	Einde 1e termijn: 26/11/2025
A. Jakobs	penningmeester vanaf 28/4/2023	Einde 1 ^e termijn: 28/4/2026
M. Wulff	lid vanaf 26/11/2022	Einde 1 ^e termijn: 26/11/2025

Het bestuur van Antroposana bestaat uit vrijwilligers. De bestuursleden ontvangen een vrijwilligersvergoeding volgens de richtlijnen van de belastingdienst.

Het bestuur heeft negen keer vergaderd, zowel op de Boslaan in Zeist als enkele keren online.

Er is twee keer een ledenraadsvergadering georganiseerd, op 26 augustus en 25 november, op de Boslaan. De LRV die gepland was op 24 juni 2023 moest verschoven worden naar 26 augustus, omdat het opmaken van de financiële stukken vertraging had opgelopen vanwege de plotselinge overdracht van het penningmeesterschap. Mede daardoor is de benoeming van Anthonie Jakobs in het bestuur via digitale stemming geschied. Op 28 april 2023 hebben alle vier afdelingen digitaal vóór zijn benoeming gestemd. Op de LRV in augustus waren afgevaardigden van 4 afdelingen aanwezig, op de LRV in november waren 2 afdelingen aanwezig.

Backoffice

Ellen Snel en Ineke Beemsterboer hebben in 2023 op ZZP-basis werkzaamheden verricht, zoals het contact met (potentiële) leden (mailbox en telefoon), de logistiek rondom Ita, de ledenadministratie, het samenstellen en versturen van de Nieuwsbrieven, het onderhouden van de huidige website, het leveren van input voor de bouw van de nieuwe website en de ondersteuning van het bestuur.

4. Financiën - Toelichting bij de jaarcijfers van 2023

2023 was een turbulent jaar voor Antroposana, in menselijk (overlijden van Adriaan), bestuurlijk (in de loop van het jaar een volledig nieuw bestuur) en ook in financieel opzicht. Toch lijkt het resultaat op het eerste gezicht goed. Bij een wat diepere duik in de cijfers blijkt dat de cijfers een toelichting behoeven.

Veruit de grootste uitgavenpost is de uitgave van ITA. Deze uitgaven zijn altijd variabel. Verder heeft de redactie van ITA op ons verzoek goed op de uitgaven gelet. En zijn de vergoedingen nog niet aangepast aan de inflatie. Dit geeft natuurlijk een wat te rooskleurig beeld. Voor 2024 zal de rekening zeker hoger uitvallen. Ten slotte breng ik in herinnering dat de uitgave van ITA noodgedwongen van vier keer per jaar is teruggebracht naar drie keer per jaar.

Een andere grote post op de begroting is de nieuwe website. Geen luxe, maar noodzaak. De ondersteuning van de oude website was niet voldoende en het scenario dat die geheel weg zou vallen was het meest waarschijnlijk. Die kosten zijn echter slechts ten dele ook in 2023 gemaakt, hier zijn er voor 2023 begrootte kosten dus doorgeschoven naar 2024. Bovendien zal het totaal van die kosten waarschijnlijk de inschatting uit 2022 (begroting 2023) overschrijden. Hieraan gekoppeld is de migratie van de ledenadministratie van Florido (gelinkt aan de website) naar Poldersoft. Met alle haken en ogen van dien.

Het overschot op de jaarrekening komt dus deels door niet gedane uitgaven, die wel voorzien en noodzakelijk waren, en nu dus ten laste gaan komen van boekjaar 2024. Tegelijk worden de resultaten van alle beleidsmaatregelen van de afgelopen jaren wel zichtbaar, en zijn de structurele uitgaven significant lager geworden.

Wat zijn dan de vooruitzichten voor 2024?

Door de contributieverhoging is aan de inkomstenkant een verbetering. Aan de uitgavenkant verwachten we nadat de initiële kosten van de migratie van website en ledenadministratie zijn geabsorbeerd een kleine verlaging van de uitgaven. Daarnaast mogen we door de verbeterde ledenadministratie ook een verdere kleine verhoging van de inkomsten verwachten.

De doorgeschoven kosten waren ten tijde van opstellen van de begroting 2024 al deels zichtbaar en zijn dus al deels ingebakken. Alles bijeen hopen we de afwijkingen op de begroting beperkt te houden en de reserves niet verder te hoeven aanspreken. We zijn we op weg naar een stabielere financiële positie. Wellicht dat in de toekomst weer ruimte ontstaat om de vierde ITA in een jaar terug te krijgen.

Tot slot wil ik er nog op wijzen dat wij als bestuur ook konden voortbouwen op maatregelen die het vorige bestuur al ingezet had.

Anthonie Jakobs,
Penningmeester